

[Knud Kristensen.]

man fremfor alt her i Hovedstaden har Mulighed for at øve politisk Indflydelse paa Lovgivningsmagt og Administration, men jeg skal blot sige, at alene dette, at Regering og Rigsdag befinder sig her, lever og virker her, og at Administrationen er her, er en saa mægtig politisk Fordel for denne Del af Landet, at jeg ikke forstaar, at der er nogen, der ikke kan faa Øje derpaa.

Det er da ogsaa en historisk Kendsgerning, at rent bortset fra den mere eller mindre direkte eller indirekte Indflydelse, Hovedstaden gennem en lang Række af Aar har øvet, er der to afgørende politiske, jeg kan godt sige Vendepunkter i Danmarks Historie, hvor netop Hovedstaden udenom Rigsdagen har haft det afgørende Ord at sige. Det er en historisk Kendsgerning, som kan bevises, og derfor kan man nøjes med at henvise dertil.

Men ogsaa derudover, ogsaa med Hensyn til Indflydelse paa Administrationen, har det utvivlsomt Betydning, hvor Rigsdagens Sæde er. Derfor siger jeg, at den Valglov, som vi nu har, og ogsaa den, som her er foreslaaet — thi i den Henseende er de jo omtrent lige gode —, opfylder ikke det Krav om Ligelighed og Retfærdighed, som en Valglov skulde bidrage til at skaffe til Veje, idet de i høj Grad begunstiger de tæt befolkede Egne og derunder da først og fremmest selve Hovedstaden.

Nu hørte jeg nok i Gaar, at det ærede Medlem Hr. Borgbjerg som Ordfører for Socialdemokratiet fremsatte ret ironiske Udtalelser om Venstres Partiegoisme og vel ogsaa Standsegoisme. Det ærede Medlems Ironisering herover var meget interessant til Belysning af det ærede Medlems egen baade Stands- og ogsaa politiske og lokale Egoisme; thi den Valglov, som han her forsvarede, og det, som han hævdede, nemlig at Tallene alene skulde lægges til Grund, naar Ligeligheden skulde bedømmes, var netop til Gunst for den Del, som han er lokalt nærmest knyttet til, det var i høj Grad i dens og i hans eget Partis Interesse. Derfor var det efter min Opfattelse den mest egoistiske Tale; der fra noget Partis Ordfører har lydt her i Salen under denne Sags Behandling.

Det er jo ogsaa saadan, at naar vi bevæger os paa andre Omraader, kan man meget vel se, at Retfærdigheden og Ligeligheden ikke kan udmaales alene med Tallene. Det har man jo saa udmærket Øje for, naar vi behandler Skattelove. Det har man saa udmærket Øje for, at for København skal et større Antal Kroner trækkes fra, for der

betyder de samme Tal ikke det samme. Man har ogsaa saa udmærket Øje for, naar vi behandler sociale Love, at saa skal der flere Kroner til i Hovedstaden, fordi de samme Tal betyder ikke det samme. Og paa samme Maade med Lønningslovene. Man har saa udmærket Øje for, at her er de lige Tal ikke Udtryk for Ligelighed og Retfærdighed. Men saa snart man kommer til Valgloven, kan man slet ikke se det, saa er det nemlig i Hovedstadens, i de Herrer's egen Interesse, at Tallene skal betyde det samme.

Det var, saa vidt jeg erindrer, ogsaa det Argument, man særlig fremførte sidst: Ja, men se, en saadan Ordning er paabudt i Grundloven, og hvis vi skal have dette ændret, skal vi have Grundloven ændret. Det er jo ganske forkert. Der staar ikke noget om i Grundloven, at vi skal have en Ligelighed efter de Principper, som de ærede Medlemmer Hr. Borgbjerg eller Hr. Christmas Møller finder er ligelige, men der staar, at vi skal have en ligelig Repræsentation, og hvis Tallet, det absolutte Tal, ikke medfører Ligelighed, kan man meget vel gaa over til en Ordning, som, selv om Tallene ikke er lige, betyder virkelig Ligelighed. Det er Ligeligheden, der her er det afgørende, og det er ikke Ligelighed, naar det eneste, der tages Hensyn til, er Tallene, der her er slaaet fast. Derfor synes det mig, at man ikke kan anføre dette Argument.

Selvfølgelig, hvis de Herrer har Ret i, at det, de hævder, er Ligelighed, ja, saa er det paabudt i Grundloven, men hvis jeg har Ret i, at det er Uligelighed, og at det, som jeg hævder, er Ligelighed, ja, saa er det min Opfattelse, at dette er i Overensstemmelse med Grundloven. Spørgsmaalet bliver derefter i dette Tilfælde ikke, hvad Grundloven siger, men hvad der er Retfærdighed og Ligelighed, og det er paa den Valplads, Kampen skal kæmpes. Man skal ikke kunne skyde sig ind under, at det, de Herrer hævder, uanset om det er retfærdigt og ligeligt eller ej, er beskyttet af Grundloven, for det er forkert.

Man kan nok saa meget tale om og paa-staa, at hvis ikke Stemmetallene alene bliver det afgørende uden noget som helst andet Hensyn, saa er det uligeligt og uretfærdigt; men man har endnu aldrig kunnet bevise det, og det forekommer mig, at man heller aldrig har forsøgt derpaa. Derfor vil jeg henstille til de Herrer, at de, hvis de vil fortsætte med den Tale i Fremtiden, saa dog vil gøre et Forsøg paa at bevise, at det, de hævder, virkelig er ligeligt, rimeligt og retfærdigt.